

MEMÒRIA D'ACTIVITAT 2008-2011

CONSELL DE LES DONES DE BARCELONA

Ajuntament de Barcelona

Dones

ÍNDEX

Presentació	3
-------------	---

La memòria en cinc minuts...

El Consell de les Dones en xifres	5
II Congrés de les Dones de Barcelona	7
El II Congrés de les Dones de Barcelona dona forma a 560 propostes per millorar Barcelona	
+ capacitat de participació	8
El Consell creix en presència a la ciutat i en diversitat	
+ visibles	9
Els canals de comunicació de proximitat obren el consell a les dones de Barcelona	
+ connectades en xarxa	10
El consell fa xarxa en la primera trobada de consells de dones de l'àmbit metropolità	
+ equitat de gènere	11
El consell vetlla per introduir la perspectiva de gènere en el conjunt de les polítiques municipals	

Memòria descriptiva

1. Composició del Consell de les Dones de Barcelona	13
2. Calendari de reunions	15
3. Temes treballats a la Comissió Permanent	16
4. Temes treballats al Plenari	20
5. Organització del II Congrés de les Dones de Barcelona	21
6. Participació en altres consells municipals	22
7. Organització d'activitats de divulgació i reflexió	22
8. Consells de dones de districte	23
9. Comunicació	24
10. Relacions internacionals	24
11. Pressupost	24
12. Reptes de futur	25

Crèdits

Edita: Consell de les Dones de Barcelona
© Ajuntament de Barcelona. Regidoria de Dones i Joventut
Idea i coordinació editorial: Sinergia Value
Fotografies: Eva Guillaumet, Marc Badia
Revisió lingüística: Debat
Disseny gràfic i maquetació: Anna Llàcer
Barcelona, març del 2011

PRESENTACIÓ

El Consell Municipal de les Dones de Barcelona, creat el 1994, és l'òrgan de participació de les dones de la ciutat en les polítiques de l'Ajuntament de Barcelona referents a les qüestions del seu interès, especialment les que fan referència a la millora del benestar i de la qualitat de vida d'aquest sector de la ciutadania.

Recordem que durant el mandat anterior, el Consell de les Dones de Barcelona formava part de la Direcció de Participació Social, juntament amb altres consells de participació. Amb l'organigrama actual, el Consell passa a dependre directament de la Direcció de Dones, la qual cosa comporta la creació el 2009 d'una partida pressupostària i una estructura pròpies. El resultat d'aquest canvi organitzatiu ha donat, d'una banda, més visibilitat a la participació de les dones i, de l'altra, ha situat la participació com un dels eixos principals de les polítiques municipals de dones.

Durant el mandat 2007-2011, l'acció central i més rellevant portada a terme pel Consell de les Dones de Barcelona ha estat l'organització i la celebració del II Congrés de les Dones el 17 i 18 d'octubre del 2009, que ha convertit Barcelona en una ciutat referent dels drets de les dones.

Més enllà del Congrés, ha estat igualment significativa la tasca quotidiana del Consell de les Dones de Barcelona i dels consells de dones de districte, per situar la participació de les dones i les polítiques de dones en la centralitat dels debats de la ciutat.

En una societat canviant, complexa i diversa, un òrgan de participació com és el Consell de les Dones ha de crear els mecanismes adequats per tal d'adaptar-se amb l'agilitat i flexibilitat suficients per a les transformacions contínues de la ciutat.

Així, l'aposta ineludible per les noves tecnologies és un factor clau per pensar altres maneres i vies de participació (xarxes socials virtuals, difusió d'informació a través d'internet), i també com a element essencial per enfortir les xarxes de dones i arribar a altres col·lectius emergents.

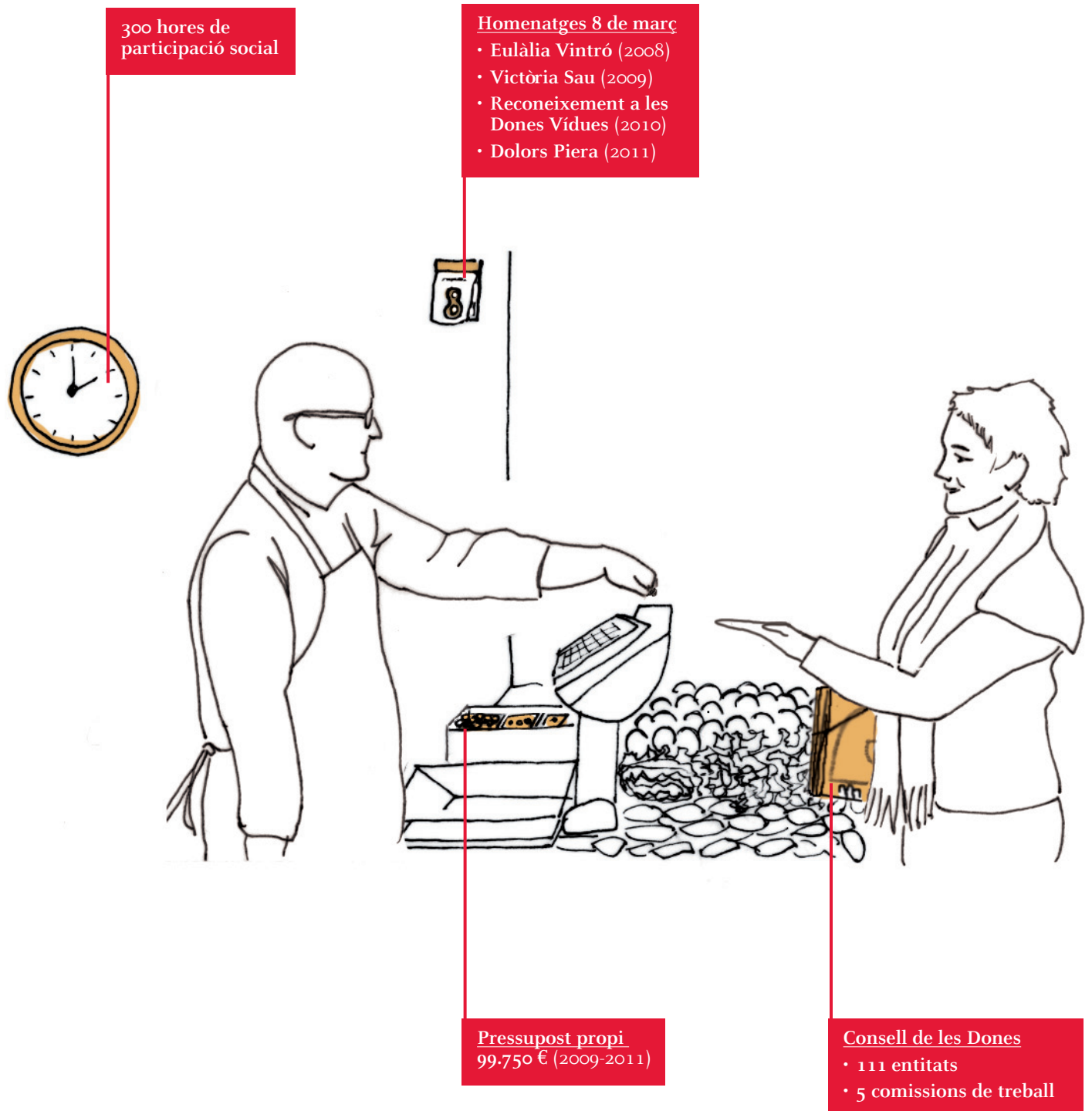
Aquesta memòria pretén relatar la vida i l'activitat del nostre consell durant el període 2008-2011, una feina col·lectiva que representa una etapa d'aquest organisme, que no hauria estat possible sense tot el camí recorregut per les dones que ens han precedit. Alhora, planteja alguns reptes de futur per continuar enfortint la participació de les dones i la seva presència en tots els àmbits de la vida pública de la ciutat.

Els sabers de les dones com a garantia de transformació de la ciutat en positiu, per a una societat més cohesionada, justa i igualitària: aquest és sens dubte el fil conductor i la raó de ser del Consell de les Dones.

LA MEMÒRIA EN CINC MINUTS...

• EL CONSELL DE LES DONES EN XIFRES

EL CONSELL DE LES DONES EN XIFRES (2)

97 nous carrers
amb noms de dones

Consells de Dones
de districte

- Més de 300 membres
als consells de dones

II Congrés de les Dones
de Barcelona

- 2.002 participants
- 73 tallers
- 560 propostes de futur

Revista MónDonesBcn

- 4 números
- Tiratge de 5.000
exemplars
- Més de 100 punts de
distribució

Plataforma digital

- www.bcn.cat/dones
- 1.158 membres al grup
de Facebook
- 2 canals a Youtube
- Més de 10.000 correus
electrònics d'atenció
i informació virtual

EL II CONGRÉS DE LES DONES DE BARCELONA DÓNA FORMA A 560 PROPOSTES PER MILLORAR BARCELONA

L'octubre del 2009 es va celebrar a Barcelona el **II Congrés de les Dones**, un esdeveniment liderat pel Consell de les Dones de la ciutat a través del grup promotor format de vuit membres de la Comissió Permanent del Consell de les Dones. Fruit d'aquesta trobada, més de 2.000 barcelonines van treballar de forma conjunta per donar a conèixer la seva visió de la ciutat, una visió que ha quedat recollida en un document amb **560 propostes de futur**. Aquest document reuneix accions **per millorar Barcelona** i és la base per a la futura elaboració del **Pla municipal per a les dones 2011-2014**. Les idees desenvolupades aporten una visió de gènere sobre temes tan diversos com per exemple el tractament de les dones als mitjans de comunicació, la coeducació, uns usos dels temps més racionals, la coresponsabilitat en les feines domèstiques i de cura a les persones o una planificació urbanística amb perspectiva de gènere.

Així doncs, el Congrés es va centrar en **les dones com a eix transformador de la ciutat**, i es van treballar quatre àmbits temàtics: ciutadania, cultura, temps i treball i espai públic i vida quotidiana. Tot i això, el Congrés va ser resultat d'un procés de participació i treball singular entre l'Ajuntament i la ciutadania femenina que va començar l'abril del 2009. Durant quatre mesos es van celebrar **73 tallers amb la participació de 1.000 dones**. Tot el procés, doncs, va visibilitzar la capacitat de mobilització i compromís de les barcelonines. A més, va suposar un impuls del mateix Consell de les Dones de Barcelona i dels deu consells de dones de districte.

Deu anys després del primer, aquest II Congrés de les Dones va permetre a les dues mil participants **compartir una experiència personal**, i va convertir l'esdeveniment en un espai de trobada per reforçar el **treball en xarxa** i incorporar la perspectiva de gènere a tots els àmbits de la vida quotidiana.

El futur Pla municipal per a les dones 2011-2014 recollirà les 560 propostes del II Congrés, que aporten una visió femenina de la ciutat i busquen un benefici per a tothom.

EL CONSELL CREIX EN PRESENCIA A LA CIUTAT I EN DIVERSITAT

Des del punt de vista participatiu, l'activitat que ha desenvolupat el Consell aquests últims quatre anys ha estat marcada per l'**oportunitat d'incidir en temes rellevants** de la ciutat i, a escala interna, per la dinamització i incorporació de nous perfils de dones al Consell.

El paper impulsor del Consell en el **II Congrés de les Dones de Barcelona** o la participació en el marc del **Pla d'actuació municipal** (aportant propostes inicials i fent-ne un seguiment posterior) han estat les qüestions d'àmbit de ciutat més rellevants en què les dones del Consell han tingut una participació directa. Altres escenaris municipals en què també s'han fet aportacions d'interès han estat el seguiment del **Pla municipal d'habitatge** o el del **Centre d'Informació i Recursos per a Dones** (CIRD), i s'han definit així els criteris per al nou model de gestió.

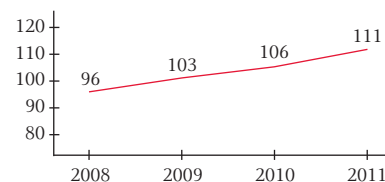
A banda d'aquestes iniciatives participatives amb vocació de millorar el dia a dia de la ciutat i els serveis per a dones, un aspecte que també cal destacar d'aquest mandat ha estat la **consolidació i autonomia** del Consell. Des del 2008, el Consell depèn directament de la Direcció de Dones en benefici d'una **relació més fluida entre les membres del Consell i la Regidoria**. Aquest canvi ha contribuït a una participació més propera i àgil gràcies al reconeixement d'un espai propi i la capacitat de gestionar un pressupost per al Consell.

A escala interna, també s'ha avançat en una **participació més representativa** gràcies a l'esforç per seguir incorporant noves entitats. Les **catorze associacions** de dones que han entrat al Consell han aportat noves sensibilitats d'una realitat cada dia més plural de les dones a la ciutat. Sobretot pel que fa a dones de diferents comunitats **socioculturals** i **dones joves**, un tema en què caldrà insistir encara.

En aquest sentit, sumar visions diverses de la nostra realitat continua sent un dels eixos per garantir l'interès i la utilitat d'uns espais de participació de qualitat. En totes les activitats promogudes pel Consell s'ha procurat sempre acompanyar-se de dones de diferents àmbits (acadèmic, professional, associatiu, usuàries de serveis...) per enriquir els debats i reflexions i contribuir al creixement personal de manera compartida.

Durant aquest mandat s'han incorporat 14 entitats dels àmbits social, empresarial, intercultural o de la recuperació del paper de les dones a la història.

Gràfic evolució entitats

— Nombre d'entitats membres del Consell de les Dones de Barcelona

+ capacitat de participació

■ ELS CANALS DE COMUNICACIÓ DE PROXIMITAT OBREN EL CONSELL A LES DONES DE BARCELONA

Al llarg dels darrers anys, el Consell de les Dones ha fet un **esforç adreçat a donar visibilitat a les dones de la ciutat** així com les tasques endegades pel Consell mateix. Per fer-ho s'ha apostat per desenvolupar nous canals i suports de comunicació que permetin relacionar-se amb col·lectius cada cop més diversos de dones. Això també ha permès diversificar els canals de participació a l'abast de les barcelonines que volen dir-hi la seva per millorar la ciutat.

Un dels nous suports que ha posat en marxa el Consell és un **perfil a Facebook**, a través del qual participen més dones, especialment les joves, ja que aquest canal és un dels que els és més proper. **Més de 1.200 persones comparteixen informació** i tracten qüestions d'interès per a les dones de Barcelona a través d'aquest canal, que juntament amb el **canal de YouTube** i el nou web són els principals punts de trobada digitals del Consell.

Alguns dels noms de dones que s'han assignat als carrers i places de Barcelona són Bugaderes d'Horta, Hipàtia d'Alexandria, Olympe de Gouges, Maternitat d'Elna, Maria Capdevila, Plaça del 8 de Març o Plaça de les Dones del 36.

D'altra banda, també s'ha posat en funcionament ***MónDonesBcn***, una revista semestral elaborada des del Consell que permet informar periòdicament dels espais en què intervé el Consell. La revista es distribueix a través de mercats municipals, oficines d'atenció ciutadana, centres cívics, la xarxa de biblioteques i el Centre d'Informació i Recursos per a les Dones (CIRD). A més a més, durant els actes de la Mercè i el 8 de març se'n fa una distribució especial. Es pot consultar a la web www.bcn.cat/dones.

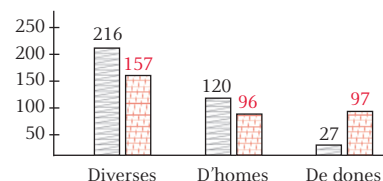
També s'han liderat des del Consell accions adreçades a reivindicar un espai propi i central de les dones en la societat barcelonina. La participació en la **Ponència del Nomenclàtor** o els actes organitzats amb l'**Amical de Ravensbrück** en són exemples. La participació del Consell en la Comissió del Nomenclàtor ha ajudat a visibilitzar els noms de dones que amb les seves accions han contribuït a la millora de la ciutat i la societat. Entre el 2000 i el 2010, es van batejar **97 noves vies** amb noms de dones, enfront de les 96 que van rebre noms d'homes. Pel que fa a l'Amical de Ravensbrück, des de fa tres anys es celebra anualment un **acte d'homenatge** per recuperar la memòria històrica i **visibilitzar el paper de les dones** en la resistència i els camps d'extermini nazis.

Noves denominacions de carrers atorgades entre el 1990-96 i el 2000-10

Nombre / Denominacions

■ 1990-1996

■ 2000-2010

EL CONSELL FA XARXA EN LA PRIMERA TROBADA DE CONSELLS DE DONES DE L'ÀMBIT METROPOLITÀ

El Consell de les Dones sempre ha treballat connectant dones i entitats diferents amb l'objectiu de generar un espai de participació comú en què es pugui construir i compartir. Durant el darrer mandat, **el Consell ha avançat en la construcció de la seva xarxa**, tant a escala interna i de l'entorn local més proper com a escala de projecció fora de l'àmbit nacional.

Per reforçar el treball en xarxa amb altres entitats, el 2010 es va portar a terme la primera **trobada de consells de les dones** de la regió metropolitana de Barcelona. b. Gràcies a aquesta trobada, les participants van poder intercanviar experiències i aprendre de forma conjunta amb les membres d'altres espais de participació de municipis que compten amb un consell municipal de dones. Per això es van realitzar dos tallers en els quals van participar prop de 180 dones per tractar la incidència dels consells de dones en la política municipal, així com la necessitat de promoure noves estratègies de participació per afavorir un relleu generacional o fomentar més la diversitat.

A escala interna, durant aquest mandat s'ha elaborat el **Directori d'entitats del Consell**, un document de consulta que permet a totes les dones i entitats que participen en el Consell conèixer qui és qui. Aquest directori és una eina que ha de facilitar les relacions entre les membres del Consell i la dinàmica participativa del dia a dia del Consell.

També és un projecte de col·laboració en xarxa que cal destacar la col·lecció de llibres de recuperació de la memòria històrica de les dones de Barcelona. **Dones i moviments urbans** ha estat una iniciativa promoguda pels consells de dones de districte amb la participació de la historiadora Isabel Segura.

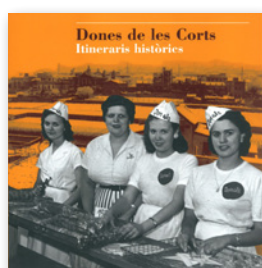
D'altra banda, també s'han emprès accions per construir una xarxa a escala internacional. Durant el II Congrés de les Dones, Barcelona es va adherir a la **Carta Europea per a la Igualtat d'Homes i Dones en la Vida Local**. Aquesta carta preveu diferents àmbits de la vida ciutadana, des de les decisions en la vida política fins a la igualtat d'oportunitats o l'habitatge. Amb l'adhesió a la Carta, Barcelona s'ha situat a escala europea en la lluita contra les desigualtats. A més a més, el Consell de les Dones de Barcelona va ser convidat a participar a **Beijing +15**, una trobada que va tenir lloc el març del 2010 per avaluar el grau de compliment dels compromisos de la conferència Beijing 1995 i analitzar la situació de les dones d'arreu del món en el marc dels objectius del mil·lenni.

“El projecte Itineraris històrics és una iniciativa pionera a Europa. No hi ha cap ciutat que hagi treballat col·lectivament, barri a barri, districte a districte, la recuperació de la memòria històrica de les dones.” Isabel Segura, historiadora

“Hem fet emergir la memòria individual, hem renegociat amb els records, i hem construït una interpretació col·lectiva de l'experiència personal.”

Isabel Segura, historiadora

+ connectades en xarxa

EL CONSELL VETLLA PER INTRODUIR LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN EL CONJUNT DE LES POLÍTIQUES MUNICIPALS

Un dels compromisos del Consell de les Dones és contribuir a construir una ciutat més equitativa en termes de gènere en qualsevol esfera de la vida de la ciutat. I això ho fa tant des de les activitats i espais propis (plenari, comissió permanent i comissions de treball) com a través de la representació que el Consell té en altres òrgans participatius municipals.

La participació del Consell en la definició i seguiment del **Pla d'actuació municipal (PAM) 2007-2011** ha tingut com a objectiu donar continuïtat i aplicar les **polítiques transversals de gènere** a tota l'organització municipal. El model de ciutat que defineix aquest PAM recull aquesta voluntat del Consell referint-se a Barcelona com “una ciutat que reconeix la seva societat civil activa i compromesa. I que té com un altre dels seus compromisos la incorporació de gènere a totes les polítiques i actuacions municipals, personals i col·lectives, per tal d'aconseguir els canvis estructurals adequats per assolir una efectiva igualtat d'oportunitats i drets de les dones [...]”. Una ciutat on la violència envers les dones sigui impensable”. De la mateixa manera, el **II Congrés de les Dones** ha estat una gran oportunitat per formular **propostes de ciutat** des d'una visió transversal, amb propostes que volen aportar un benefici per a tots els col·lectius i àmbits socials (educació, mobilitat, infància i gent gran, cultura...).

Però el Consell també ha reivindicat aquesta lectura en femení de la ciutat a través d'escenaris més particulars. A través del seguiment dels serveis i dispositius municipals per a la violència de gènere o en la **taula rodona dedicada a la llei sobre violència masclista**, en què va participar una diputada de cada grup parlamentari. O al **col·loqui “Dones i crisi”**, espai en què es va analitzar l'impacte de la conjuntura actual sobre les dones.

Finalment, la implicació del Consell de les Dones en altres escenaris participatius (Consell de Ciutat, d'Habitatge, de Gent Gran, de Benestar Social o d'Immigració) s'ha plasmat en propostes per millorar la situació de les dones en cada un d'aquests àmbits i aprofundir en preocupacions compartides. Aquest és el cas de la trobada “**Les dones joves també participem**”, coorganitzada amb el Consell de la Joventut de Barcelona per reflexionar i escoltar les inquietuds de les dones joves davant els models de participació actuals. O també el segon plenari del mandat organitzat amb l'Associació de Dones no Estàndard i l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat. Amb motiu del dia internacional d'aquest col·lectiu, el col·loqui “**Dones i discapacitat**” va servir per fer visibles aquestes dones en els seus àmbits familiar, laboral i social i conèixer-ne el dia a dia.

Trobada “Dones i crisi”

Després de visitar els serveis que ofereix Barcelona Activa, les participants van reflexionar sobre si Barcelona està preparada per superar la crisi respectant l'equitat entre homes i dones.

Plenari monogràfic “Dones i discapacitat”

El testimoni de tres dones amb discapacitat física, visual i auditiva va evidenciar la doble discriminació d'aquest col·lectiu, la qual cosa fa una clara al·lusió a la transversalitat de gènere.

MEMÒRIA DESCRIPTIVA

1. COMPOSICIÓ DEL CONSELL

El Consell de les Dones de Barcelona està format pels representants següents:

- Grups polítics de la Corporació Municipal.
- Les conselleres de dones de districte.
- Dues dones representants de cada consell de dones de districte.
- Dones representants d'associacions, federacions, fundacions, sindicats i grups de dones.
- Dones a títol individual.

Les entitats membres del Consell de les Dones de Barcelona són les següents:

- Acció Contra la Violència Domèstica
- Associació Ciutadana pels Drets de les Dones (ACDD)
- Actua, programa Actua Dona
- Adoma 45, Associació de Dones Majors de 45 Anys
- Adam, Associació de Dones Antimutilació
- Ared, Associació per la Reinserció de Dones
- Associació de Dones E'waiso Ipola
- Associació de Dones Juristes Themis
- Associació de Dones Separades i Divorciades
- Associació Gitana de Dones Drom Kotar Mestipen
- Associació Naixement Felç
- Associació Benestar i Desenvolupament (ABD)
- Associació Ca la Dona
- Associació Catalana de Dones Directives i Empresàries
- Associació Catalana de Dones Separades
- Associació Catalana de la Dona Caterina Albert i Paradís
- Associació Catalana de Llevadores
- Associació Catalana d'Empresàries i Executives
- Associació Cultural 35 - Drac Màgic
- Associació de Dones Agredides Sexualment
- Associació de Dones Baha'is
- Associació de Dones Ecofeministes
- Associació de Dones Emprenedores ODAME
- Associació de Dones Juristes
- Associació de Dones no Estàndards
- Associació de Dones Periodistes de Catalunya
- Associació de Secretàries Professionals
- Associació d'Esteticistes Professionals de Catalunya
- Associació de Vídues de Barcelona
- Associació Dona i Drets
- Associació Grup Alba
- Associació Independent de Dones de Catalunya
- Associació Institut Genus
- Associació Promotora del Centre Cultura de Dones Francesca Bonnemaïson
- Associació Salut i Família
- Associació Sociocultural per la Igualtat entre Homes i Dones
- CAPS, Programa Dona salut i qualitat de vida
- CCOO, Secretaria de Dona del Barcelonès
- Centre d'Estudis de la Dona
- Círculo de Mujeres de Negocios
- Col·lectiu de Dones de l'Església
- Col·legi de Psicòlegs, Comissió de Psicologia de la Dona
- Comissió de Dones Advocades de l'ICAB
- Comissió per la Dona Gioconda Balli
- Consell de la Joventut de Barcelona, grup de treball de dones joves

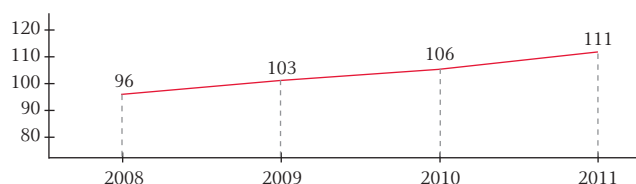
- Consell Nacional de Dones d'Espanya
- Convergència Democràtica de Catalunya (CDC)
- Creació Positiva
- Antropologia i Gènere (Universitat Autònoma de Barcelona, Departament d'Antropologia)
- Dona Diàleg i Catalunya
- Dones amb Iniciativa
- Dones del 36
- Dones d'Esquerra Unida i Alternativa
- Dones per Dones
- Dones per Europa
- Dones per la Cultura
- Don-na Prisma Cultural
- Duoda, Centre de Recerca de Dones
- ERC, Secretaria de la Dona
- Espais per la Igualtat
- Euro Vrai
- Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona, vocalia de dones
- Federació de Sords de Catalunya, Comissió de la Dona
- Federació del PSC de Barcelona
- Foment Martinenc
- Fundació Maria Aurèlia Capmany
- Fundació Salut i Comunitat
- GAM Donna Tutti
- Grup d'Ajuda Mama i Salut (gAmis)
- Gènere i Igualtat d'Oportunitats
- Grup de Dones Reporteres TV-Clot
- Grup Dona i Presó
- Grup de Treball per una Educació no Sexista Rosa Sensat
- Ibn Batuta, Espai Dona
- Institut Municipal d'Educació de Barcelona
- Les Grans
- Llar de Mares de Barcelona
- Lobby de Dones
- Marxa Mundial
- Mei Al Hanan, Dones per una Educació Intercultural
- Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere
- Secretaria de la Dona. Federació de Col·lectiu d'Immigrants
- Seminari de Filosofia i Gènere (Universitat de Barcelona, Facultat de Filosofia)
- Seminari Interdisciplinari Dones i Societat (Universitat de Barcelona)
- Sindicat CGT, Àrea de la Dona, Dones Llibertàries
- Sindicat USOC, Departament de la Dona
- Sindicat USTEC, Secretaria de la Dona
- Surt, associació de dones per la inserció laboral
- Tamaia, associació de dones contra la violència familiar
- Teatre Dona
- Treball, Institucions i Gènere
- UDC, Unió de Dones d'Unió Democràtica de Catalunya
- UGT, Secretaria d'Igualtat i Polítiques Socials
- UNAE, Federació Unió Cívica de Consumidors i Mestresses de Casa
- Xarxa de Dones de 50 i més

Noves incorporacions durant el mandat

- Amical de Ravensbrück
- Associació d'Agents d'Igualtat d'Oportunitats
- Associació de Dones Bolivianes
- Associació de Planificació Familiar de Catalunya i les Balears (APFCB)
- Associació de Treballadors i Immigrants Marroquins a Catalunya (ATIMCat), Àrea de la Dona
- Associació de Famílies Monoparentals
- Casa Eslava - Grup de Dones
- Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS), Comissió de Dones
- Federació d'Entitats Peruanes de Catalunya (FeperCat)
- Federació Internacional de Dones Emprenedores (Fidem)
- Fundació Institut de Reinserció Social (Ires), àmbit de violència familiar i de gènere
- Genera, Associació en Defensa dels Drets de les Dones
- Plataforma Q'Atary Perú, Comissió de Gènere
- Sindicat d'Empleats de la Caixa de Pensions i Estalvis de Barcelona (SECPB), Secretaria de la Dona.

Gràfic evolució entitats

- Nombre d'entitats membres del Consell de les Dones de Barcelona

2. CALENDARI DE REUNIONS

	2008	2009	2010	2011
Comissió permanent	14 de febrer 7 de maig 2 d'octubre 4 de desembre	25 de febrer 28 d'abril 30 de juny 21 de setembre 26 de novembre	23 de març 16 de juny 6 d'octubre 15 de desembre	22 de febrer
Plenari	18 de juny 9 de desembre	20 de maig	13 de gener	12 d'abril

3. TEMES TREBALLATS A LA COMISSIÓ PERMANENT

3.1. Nomenclàtor: la direcció de dones està representada a la Ponència del Nomenclàtor, organisme dependent de l'ICUB, la qual cosa permet tenir coneixement dels processos d'adjudicació de noms a les vies i places de la ciutat, i sobretot poder participar-hi.

Aquesta participació s'articula essencialment a través de la Comissió Permanent del Consell de les Dones i també dels consells de dones de districte.

Consisteix a rebre informació de les propostes que es treballen a la ponència, i també a formular propostes de noms.

El resultat més evident és l'increment considerable dels noms de dones, tal com es desprèn de l'informe de la Ponència del Nomenclàtor, presentat a la Comissió Permanent el 15 de desembre del 2010, i del qual reproduïm un extracte:

A l'hora de fer una valoració de les diferències en percentatge de la presència de noms de dona en relació amb la presència de noms d'home en els carrers de la nostra ciutat, cal tenir en compte l'especial interès que ha mostrat l'Ajuntament de Barcelona en els darrers anys per assignar noms de dona a les noves vies denominades. La finalitat és la de rescatar d'un oblit injust els noms de totes aquelles dones que amb les seves accions han contribuït a l'enriquiment del bagatge humà i cultural de la ciutat, i augmentar així la seva presència en els nostres carrers i en la memòria de tots els que els habitem.

Així, l'estadística aproximada de les assignacions de denominacions per part de la Ponència del Nomenclàtor en els darrers deu anys (2000-2010), mostra un augment considerable de la presència de les dones en els nostres carrers, en relació amb períodes anteriors.

2000-2010

Noves vies: 350 (no hi ha els allargaments de vies, ni els canvis de tipologia)

Denominacions diverses: 157 (44,86%)

Denominacions d'homes: 96 (27,43%)

Denominacions de dones: 97 (27,71%)

L'augment de les assignacions de noms de dona als nostres carrers, en els darrers deu anys, queda evidenciat si fem la comparació amb les assignacions de noms de dona en el període 1990-1996:

1990-1996

Noves vies: 367

Denominacions diverses: 216 (60%)

Denominacions d'homes: 120 (33%)

Denominacions de dones: 27 (7%)

3.2. Proposta de modificació de les Normes reguladores

Les **Normes reguladores del Consell de les Dones de Barcelona** van ser aprovades pel Consell Ple de l'Ajuntament de Barcelona el 3 de febrer del 1995 i modificades per acord del Consell Municipal de 29 de juny del 2001.

Actualment, i per tal de recollir els últims canvis socials, normatius i legislatius i de donar resposta als reptes de futur d'una ciutat diversa i complexa, la Comissió Permanent del Consell de les Dones de Barcelona, en sessió amb data 7 de maig del 2008, va acordar iniciar el procés de modificació de les Normes reguladores i substituir-les pel **Reglament de funcionament intern del Consell de les Dones de Barcelona**, que es preveu que facilitarà el funcionament intern d'aquest òrgan. Aquest acord va ser ratificat pel Plenari del Consell amb data 18 de juny del 2008.

Queda pendent, doncs, aprovar la redacció definitiva del nou reglament, i elevar aquest acord al Ple de l'Ajuntament.

Les principals modificacions són les següents:

- Crear una vicepresidència honorífica.
- Definir criteris objectius per formar part del Consell de les Dones, i amb una referència especial a les entitats mixtes.

3.3. Presentació d'informes

Durant aquest mandat s'han establert uns mecanismes estables d'informació i de seguiment a la Comissió Permanent dels principals serveis i programes d'atenció, gestionats des de la Regidoria de Dones i Joventut i l'equip tècnic de la Direcció de Programa de Dones.

Així, amb la finalitat de facilitar la informació, el seguiment, la divulgació i la transparència, cada any s'han presentat els informes següents:

- Agència per a l'Abordatge Integral del Treball Sexual (ABITS) i la corresponent memòria econòmica.
- Serveis i recursos en matèria de violència masclista.

3.4. Presentació del Pacte de gènere elaborat pel Grup Dona del Consell Municipal de Benestar Social, a càrrec de l'Im. Sr. Ricard Gomà, segon tinent d'alcalde

Amb data 2 d'octubre del 2010, el segon tinent d'alcalde i president del Consell Municipal de Benestar Social, Im. Sr. Ricard Gomà, i una representació del Grup Dona del Consell Municipal de Benestar Social (CMBS) presenten a la Comissió Permanent del Consell de les Dones el document anomenat Pacte de gènere, que fa referència al PAM, que recull la necessitat d'arribar a un pacte de gènere entre les regidores referents dels grups polítics.

El Grup Dona funciona històricament com a grup de treball del Consell Municipal de Benestar Social, de la mateixa manera que existeixen altres grups de treball sobre altres temes de caire social.

L'any 2008 el Grup Dona va començar a treballar el tema de les dones en l'àmbit de la política, amb l'objectiu d'introduir elements innovadors i una mirada diferent a la política. El resultat és el pacte de mínims que va ser aprovat pel Plenari del CMBS el juliol del 2008.

El pacte de mínims conté un discurs d'innovació política que s'ha anat construint a través de les entitats i grups de dones de la ciutat. Per això, demana a la regidora de Dones que entomi el document i al Consell de les Dones que el faci créixer.

El document no s'ha elevat al Ple de l'Ajuntament per manca de consens polític.

Més informació a: <http://w3.bcn.es/fitxers/consellmunbenestarsocial/donacato8.18o.pdf>

Concretament, el PAM, a l'apartat 1.2.1.4, diu el següent:

"Amb l'objectiu de construir una societat més justa i igualitària es promourà un «pacte de gènere» entre les dones dels diferents partits polítics."

3.5. Presentació del Pla municipal d'habitatge, a càrrec del Sr. Antoni Sorolla, delegat d'Habitatge

A la Comissió Permanent del 17 de novembre del 2008, el Sr. Antoni Sorolla Edo, delegat d'Habitatge de l'Ajuntament de Barcelona, explica la filosofia del PAM.

Els problemes més freqüents són els següents:

- No tenir habitatge.
- Tenir un habitatge en males condicions.
- Tenir dificultats/problemes derivats de l'habitatge.

Objectius del Pla municipal de l'habitatge:

- Les polítiques d'habitatge són transversals i s'emmarquen en les polítiques socials (xarxa d'oficines d'habitatge).
- Impulsar el màxim d'habitatges protegits.
- Optimitzar el parc construït (rehabilitació).
- Ajudes.
- Rendibilitzar l'habitatge social (destinat a col·lectius específics).

Propostes per a dones:

- Pisos pont, per a dones que surten de la casa d'acollida. Gestionats per la Regidoria de Dones.
- Reserva d'un paquet per a dones joves, que compleixin els requisits.
- Dones soles.

Més informació a:

<http://w3.bcn.es/fitxers/consellmunbenestarsocial/plahabitatgebcn20082016.445.pdf>

3.6. Aprovació del Pla de visibilització i dinamització del Consell de les Dones de Barcelona

Per portar a terme les accions previstes en el Pla municipal per a les dones, i també per donar un nou impuls al Consell de les Dones després de la celebració del II Congrés, es proposa elaborar un pla de dinamització i visibilització del Consell de les Dones.

El Pla de dinamització i visibilització del Consell de les Dones s'aprova en sessió de la Comissió Permanent, de 30 de juny del 2009, i es planteja com una eina per donar resposta als reptes de futur de la ciutat, des de la perspectiva de gènere, facilitar la incorporació i integració de dones joves, dones migrades o altres perfils de dones i crear altres mecanismes i espais de debat.

Destaquen les accions següents:

- Elaborar una diagnosi sobre el Consell de les Dones de Barcelona i dels deu consells de dones de districte.
- Elaborar una guia pràctica del Consell de les Dones.
- Elaborar un directori d'entitats de dones de Barcelona.
- Dissenyar un lloc web del Consell de les Dones de Barcelona i dels deu consells de dones de districte.
- Celebrar unes jornades de debat entorn de la participació de les dones (I Trobada de Consells de Dones, 2 d'octubre del 2010).
- Organitzar un taller de comunicació, adreçat a les membres del Consell de les Dones.

3.7. Creació d'una comissió de seguiment del Centre d'Informació i Recursos per a Dones

Amb data 22 d'octubre del 2009, i per acord de la Comissió Permanent, es va crear la Comissió del Centre d'Informació i Recursos per a Dones (CIRD), amb l'encàrrec de definir el model del CIRD.

En una primera etapa, aquesta comissió treballa sobre el model del CIRD i defineix els criteris que s'han d'incloure al plec de clàusules del procediment obert de cessió de la gestió a tercers.

El document final estableix un mecanisme de seguiment per part de la Comissió Permanent, i la creació d'una comissió de seguiment, amb una representació de la Permanent del Consell de les Dones.

Aquesta comissió de seguiment va quedar constituïda el 2 de febrer del 2011.

Cal destacar que el CIRD realitzarà cada any una campanya a proposta de la Comissió Permanent del Consell de les Dones. El tema del 2011 és la coresponsabilització en les tasques domèstiques i de cura.

4. TEMES TREBALLATS AL PLENARI

Per la naturalesa i format que té, el plenari representa el marc idoni per tractar temes monogràfics, de manera que dona a conèixer la realitat d'alguns col·lectius de dones i fa visible la gran diversitat i riquesa d'aquests col·lectius.

Dones i discapacitats

El 9 de desembre del 2008 el Consell de les Dones va celebrar un plenari al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. Per acord de la Comissió Permanent, i a proposta de l'Associació de Dones no Estàndard, aquest plenari va tractar la qüestió de les dones amb discapacitat, amb els objectius següents:

- Commemorar el Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat (3 de desembre).
- Abordar la qüestió de la gestió de la diversitat funcional.
- Donar visibilitat a les dones amb discapacitat i a la seva doble discriminació.
- Conèixer la seva quotidianitat en l'àmbit familiar, laboral, social.

Per preparar aquest plenari, s'ha tingut l'assessorament i la col·laboració de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMD).

L'acte pretenia, doncs, apropar la realitat quotidiana de les dones amb discapacitat, i hi van participar tres dones:

- Montserrat Serrano (discapacitat física). Ha publicat la guia Barcelona en cadira de rodes.
- Anna Andreu (discapacitat visual). És informàtica, i treballa a l'ONCE.
- Marta Capdevila (discapacitat auditiva). És autora del llibre Sords profunds. Però hi sentim i parlem!

Es tracta de tres dones molt diferents, però amb denominadors comuns: empenta, actitud positiva, superació.

Acte commemoratiu de l'alliberament del camp de Ravensbrück

Amb aquesta acció, la Regidoria de Dones i Joventut i l'associació Amical de Ravensbrück, com a membre del Consell de les Dones, **volen sumar-se per primera vegada** a la commemoració de l'alliberament d'aquest camp de concentració (commemoració que a escala europea es celebra el 8 de maig, data oficial de l'alliberament de tots els camps nazis).

En el context de l'homenatge es va donar a conèixer la signatura del conveni de col·laboració entre la Regidoria de Drets Civils i l'entitat, conveni que va arrencar de manera especial amb vista al 2010, any en què es va celebrar el 65è aniversari de l'alliberament d'aquest camp de concentració de dones.

L'Amical de Ravensbrück és una associació fundada el 2005 amb aquest objectiu. El seu origen és la resposta a la solemne promesa que es van fer les dones supervivents de Ravensbrück de donar testimoni dels fets que hi van tenir lloc amb l'esperança d'evitar que tornessin a succeir. Entre elles, l'única supervivent del camp al nostre país, Neus Català (Catalana de l'Any 2006 i Creu de Sant Jordi 2005).

A l'acte hi assisteixen la regidora de Dona i Joventut, Elsa Blasco, el regidor de Drets Civils, Joaquim Mestre, i la presidenta executiva de l'Amical de Ravensbrück, Anna Sallés.

L'acte el modera Montse Armengou, periodista a TV3, membre del Comitè d'Honor de l'Amical de Ravensbrück i coautora del llibre *Ravensbrück, l'infern de les dones*.

Elles són les mares i germanes de tots nosaltres.

Vosaltres els joves no podríeu ni estudiar, ni jugar en llibertat; és més, ni tan sols potser hauríeu nascut si aquestes dones no haguessin interposat entre vosaltres i el futur, com un escut d'acer, els seus fràgils cossos durant tot el temps del terror feixista.

Anna Seghers
Setembre del 1949

5. ORGANITZACIÓ DEL II CONGRÉS DE LES DONES DE BARCELONA

El II Congrés de les Dones de Barcelona ha estat una iniciativa del Consell de les Dones de Barcelona i els deu consells de dones de districte i ha esdevingut un dels projectes centrals de la Regidoria de Dones i Joventut de l'Ajuntament de Barcelona.

La celebració d'aquest congrés ha respost a la voluntat de treballar les polítiques d'igualtat de gènere municipals a través de polítiques participatives, és a dir, comptant amb el conjunt de dones de la ciutat, en especial, amb el moviment de dones.

En el procés que va portar a la celebració del Congrés el 16 i 17 d'octubre del 2009, hi va haver 2.000 barcelonines que van treballar per donar a conèixer la seva visió de la ciutat i per fer propostes de futur, i va donar com a resultat un document de 560 propostes, que esdevindran la base per a la futura elaboració del nou Pla municipal per a les dones 2011-2014.

El Congrés ha estat, doncs, el resultat de tot un procés singular de participació i treball entre l'Ajuntament i el conjunt de la ciutadania femenina. Tot el procés ha abastat dos mandats de govern, ja que la decisió de celebrar aquest esdeveniment és va consensuar durant l'elaboració del Pla municipal per a les dones 2005-2009 i va ser durant aquell mandat quan es va iniciar la discussió de com havia de ser el Congrés i els continguts que s'hi havien de tractar. Han estat mesos de treball que han servit, entre altres coses, per visibilitzar la capacitat de mobilització i compromís de les barcelonines. Aquest saber acumulat per l'ús quotidià de la ciutat fa de les dones un sector de població capaç d'elaborar propostes i solucions imaginatives que facin front als nous reptes i el Congrés se n'ha fet ressò. A més, ha suposat un impuls per al mateix Consell de les Dones de Barcelona i els deu consells de dones de districte.

L'informe final del Congrés recull alguns dels documents més importants del Congrés, com són les 560 propostes, i altres informacions d'interès com la descripció dels continguts debatuts durant el procés participatiu, una explicació detallada de la metodologia participativa, les dades de participació per districtes, el balanç pressupostari, l'impacte d'aquest esdeveniment en els mitjans de comunicació o una enquesta de valoració de les mateixes participants en el congrés.

Més informació a: www.bcn.cat/congresdones09

6. PARTICIPACIÓ EN ALTRES CONSELLS MUNICIPALS

- Consell de Ciutat
- Consell de l'Habitatge
- Consell de la Gent Gran
- Grup Dona del Consell Municipal de Benestar Social
- Consell Nacional de Dones de Catalunya

Cal mencionar també la col·laboració amb el Consell de la Joventut de Barcelona a través de la representació d'aquest consell al Consell de les Dones, i també amb el Consell Municipal d'Immigració.

7. ORGANITZACIÓ D'ACTIVITATS DE DIVULGACIÓ I REFLEXIÓ

- **7 d'octubre del 2008:** jornada sobre la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, a la sala d'actes del Palau de la Virreina, amb la participació d'una diputada de cada grup parlamentari.
- **28 d'abril del 2010:** trobada de dones joves, "Les dones joves també participem", a l'Espai Jove la Fontana del Districte de Gràcia, amb l'objectiu de crear un espai de reflexió sobre la participació de les dones joves, escoltar les seves inquietuds i necessitats i reflexionar sobre altres models de participació.

- **14 d'abril del 2010:** jornada "Dones i crisi" en col·laboració amb Barcelona Activa, amb la finalitat d'analitzar com afecta la crisi econòmica el mercat laboral femení de Barcelona.

- **2 d'octubre del 2010.** I Trobada de Consells de Dones.

El Consell Municipal de Dones de Barcelona va promoure la realització de la I Jornada de Consells Municipals de Dones, en el marc del seu Pla de dinamització de la visibilització, celebrada el 2 d'octubre a Barcelona. Els consells municipals són òrgans de participació de les associacions i entitats de dones que tenen l'objectiu de contribuir a l'apoderament de les dones en els diferents àmbits de la presa de decisions i de promoure'n la qualitat de vida. Són òrgans creats per enfortir la participació i facilitar l'exercici de la política municipal per a les dones.

Les jornades es van realitzar amb l'objectiu de fomentar l'intercanvi i la coneixença entre els diversos consells municipals de dones de Barcelona així com d'aquells municipis propers que tenen un consell municipal de dones o bé un pla d'igualtat. Les jornades es van centrar en la **reflexió** i el **debat** entorn dels consells municipals de dones i sobre les **polítiques de gènere** des de l'òptica de la participació.

L'acte es va iniciar amb la conferència inaugural a càrrec de Marcela Lagarde, que va reflexionar entorn de la participació política de les dones des d'una visió crítica feminista, i va continuar amb el Consell de Dones del Baix Llobregat, que va exposar la seva experiència com a primer consell comarcal de dones.

Posteriorment, es van realitzar dos tallers de debat:

- Apropar els consells a la diversitat de les dones.
- Incidència dels consells a les polítiques municipals.

8. CONSELLS DE DONES DE DISTRICTE

L'existència d'un consell de dones a cada districte facilita el coneixement del territori i el treball de proximitat amb les dones de la ciutat.

Cada consell de dones de districte presidit per la Consellera de Dones del districte té la seva pròpia estructura i autonomia.

Des del 2009, destaca la creació d'una partida pressupostària per donar suport als consells de dones de districte:

	2008	2009	2010	2011
partida pressupostària	-	30.000 €	30.000 €	25.000 €

Cal destacar també la continuïtat durant aquest mandat del projecte *Dones i moviments urbans*, que consisteix a elaborar i editar juntament amb els consells de dones de districte, i sota la coordinació d'Isabel Segura, la col·lecció de llibres que recull la història de les dones a cada districte.

El projecte Itineraris històrics de les dones dels diferents districtes de la ciutat té com a objectiu recuperar la memòria històrica de les dones en els diferents barris de la ciutat, a través de les protagonistes que amb les seves experiències individuals i col·lectives han construït ciutat.

A partir d'imatges dels àlbums familiars, a partir dels relats i també de textos diversos, sessió rere sessió de treball col·lectiu, hem construït una narració històrica que s'ha plasmat en un llibre, un per cadascun dels districtes de Barcelona.

L'aportació que fa aquesta col·lecció a la història urbana és adoptar un punt de vista que situa en el centre la vida quotidiana, i dona protagonisme a les activitats que s'hi fan i a qui les fa. És una història urbana que s'atreveix a traspasar les façanes i mirar el que passa tant a una banda com a l'altra de les façanes, tot analitzant les relacions que s'estableixen endins i enllà de les façanes.

Des del punt de vista d'historiadora, el més remarcable és el treball col·lectiu amb les dones dels districtes. Hem fet emergir la memòria individual, hem renegociat amb els records, i hem construït una interpretació col·lectiva de l'experiència personal.

Des del punt de vista personal, el que m'ha aportat és constatar la importància de la construcció del dia a dia, la força, l'energia i l'habilitat que cal per mantenir viva una col·lectivitat, per crear xarxes de veïnatge, de suport, en definitiva per fer ciutat. I, alhora, d'aquest treball col·lectiu, sostingut en el temps, n'he vist l'aparició o ampliació de xarxes relacionals o bé la consolidació de les ja existents. M'ha admirat el respecte, el respecte per totes i cadascuna de les diverses experiències que sessió rere sessió anaven emergint, malgrat que fossin molt diferents, malgrat que ideològicament estiguessin aparentment allunyades.

Aquesta iniciativa és pionera a Europa. No hi ha cap altra ciutat que tingui una guia de dones de Barcelona, que va ser l'antecedent immediat dels itineraris històrics de les dones dels districtes. No hi ha cap ciutat que hagi treballat col·lectivament, barri a barri, districte a districte, la recuperació de la memòria històrica de les dones i ho hagi fet amb les seves protagonistes.

Isabel Segura, historiadora i coordinadora del projecte

9. COMUNICACIÓ

- Creació d'una imatge corporativa.
- Elaboració d'una guia d'entitats (digital i de paper).
- Creació d'una publicació semestral: *MónDonesBcn* (quatre edicions).
- Creació de materials comunicatius: tríptics, agenda dones 2010, etc.
- Creació de web.
- Creació d'un recull de bones pràctiques de gènere.
- Creació d'un grup a Facebook: Consell de les Dones de Barcelona
- Creació d'un canal a YouTube: conselldonesbcn
- Picassa

10. RELACIONS INTERNACIONALS

Per tal de teixir una xarxa de dones a una escala més internacional, i compartir experiències i coneixement, el Consell de les Dones de Barcelona ha estat representat en diferents esdeveniments i trobades de caire internacional.

Aquestes trobades han permès en tots els casos contribuir a la promoció de Barcelona, explicar el funcionament i organització del Consell de les Dones de Barcelona, recollir informació sobre altres models de participació, i enfortir les relacions amb institucions internacionals i xarxes de dones de diferents països.

- Participació als debats i conferències Beijing + 15 a Nova York (EUA).
27 i 28 de febrer del 2010: Fòrum Mundial de les Dones, previ a la 54a sessió de la Comissió de les Nacions Unides sobre la Situació de les Dones (Nova York).
- Reunió amb Gladys Acosta, cap de la secció de l'Amèrica Llatina i el Carib del Fons de les Nacions Unides per a la Dona (Unifem).
- Trobada amb la presidenta del Consell Internacional de les Dones, Kosima Schenk, en el marc de les sessions de treball Beijing + 15.
- Participació a la trobada de dones empresàries africanes i espanyoles, a Bamako (Mali), el 16 i 17 de setembre del 2010, organitzada pel Centre de Cooperació Intercultural de Dones Africanes (Codaf).
- Participació a la taula rodona, el 13 de desembre del 2010, a la seu de Casa Àsia a Barcelona, organitzada per l'entitat Barcelona - Shanghai Women Bridge.

11. PRESSUPOST

El Consell de les Dones de Barcelona comença a disposar d'un pressupost propi durant l'exercici 2009. Aquest fet és significatiu perquè atorga al Consell la possibilitat d'introduir canvis organitzatius i de funcionament, a banda de més autonomia.

	2008	2009	2010	2011
Pressupost Consell de les Dones de Barcelona	-	35.000 €	35.000 €	29.750 €

12. REPTES DE FUTUR

- Redactar el Pla municipal de dones 2011-2014, sobre la base de les 560 propostes del II Congrés de les Dones de Barcelona.
- Consolidar l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC).
- Consolidar el web del Consell de les Dones com a eina de participació interactiva.
- Continuar impulsant la representació del Consell de les Dones a altres consells municipals de participació.
- Elaborar el reglament de funcionament del Consell.
- Continuar recollint les experiències i activitats dels consells de dones de districte per al Banc de Bones Pràctiques.

“Les forces que s’associen per al bé no se sumen,
es multipliquen” *Concepció Arenal*

Moltes gràcies a totes.